

Zprávy z obecního úřadu

Vážení spoluobčané,

léto je za námi a přichází čas plný barev. Pro nás to znamená čas přinést Vám informace o dění v obci.

„Volejte sláva a tři dny se radujte...“

Stejně tak jako ve známé pohádce máme důvod i my volat sláva a radovat se. Co se na začátku zdálo býti nemožné, jsme nakonec dokázali a k prvnímu září otevřeli naši novou mateřskou školku, jejíž součástí je nová moderní kuchyně a jídelna pro žáky základní školy. Ten, kdo se o stavbu školky od začátku zajímal, velmi dobře ví, že nás od počátku provázely veliké problémy umocňující se nespoupráci projektanta.

Zde je na místě poděkovat dodavatelské firmě za snahu a ochotu s námi stavbu dokončit, stavebnímu dozoru za dobré vedení stavby, za odborné zásahy do stavby a napravování zásadních chyb projektanta. Nemalou zásluhu na zdárném průběhu a dokončení celé stavby a okolního prostoru má i vedení naší obce, které prakticky denně řešilo vzniklé problémy, navrhovalo změny ku prospěchu stavby a provádělo administrativní činnost, jež

mnohdy není vidět, ale ubere mnoho sil a času, který by šel strávit jinou potřebnou prací pro obec. Snad v brzké době zapomeneme na strasti a bolesti při výstavbě školky a její spokojený provoz, a hlavně spokojenost našich dětí, nám dokáží, že vynaložené úsilí mělo smysl. Zároveň bychom chtěli touto cestou poděkovat panu Zítkovi a společnosti Alukov a.s. za zhotovení a spolufinancování opláštění venkovního schodiště mateřské školy.

Naše nejmenší děti dostaly nejen novou školku, ale přibýlo k ní také zcela nové hřiště, prostorné, vzdušné, s novou zelení a novými hracími prvky. Hřiště pro mateřskou školku ještě v budoucnu, podle finančních prostředků, čeká výstavba venkovní pergoly, aby děti mohly být co nejvíce venku, ale zároveň se mohly schovat před sluncem. Také žáci základní školy se dočkají nových venkovních prostor s novými herními prvky i nové zeleně. Kdo chodí kolem, může se sám přesvědčit, jakých změn doznal prostor před školou. Za velký úspěch považujeme zachování magnolie, která podle prvotních studií měla být odstraněna.

Dalším plusem je zabudování záchytných nádrží na dešťovou vodu, jež se na poslední chvíli podařilo zajistit. V prostoru vchodu do areálu jsou dvě

nádrže pro vodu ze školky a školy a na hřišti mateřské školy je třetí záchytná nádrž pro vodu z prodejny. Tím nám vznikla možnost používat dešťovou vodu na zálivku zeleně. Tak ušetříme peníze, protože nebudeme muset zalévat vodou z vodovodního řádu.

Zatím nemáme závěrečný účet stavby, jelikož ještě doladujeme konečnou fakturu, ale částku, kterou obec (tedy my všichni) investovala do stavby nové MŠ, včetně okolních prostor, se jistě dozvíte, nemáme co tajit.

Jsme si vědomi toho, že Vás jako naše občany zajímá, jak nová školka vypadá uvnitř. Bohužel vzhledem k termínu kolaudace a stěhování těsně před zahájením školního roku nebyl časový prostor pro uspořádání dne otevřených dveří. Vše v současné době zkomplikovala zhoršující se situace kolem koronaviru. Slibujeme, že jakmile to bude možné, prohlídku nové budovy umožníme. V brzké době bude na webových stránkách alespoň odkaz na virtuální prohlídku.

Děkujeme Vám za trpělivost při čekání na novou školku. Věříme, že rodiče, a hlavně děti budou s novou školkou spokojeni.

Stará školka

Nová školka je postavena, stará vystěhována. Co máme v plánu se starou školkou? O budovu již v minulosti projevila zájem firma HOLD. Zastupitelstvo obce na svém zasedání odsouhlasilo záměr budoucího prodeje uvedené budovy, prozatím bez zahrady. Tu si zatím ponecháváme, protože škola ji chce využívat jako venkovní učebnu. O zahradu stojí i firma HOLD, která dostala doporučení, aby zajistila pozemek ke směně. O vhodný pozemek se zajímala i obec, ale veškerá jednání zatím nevedla k úspěšnému konci.

Bezpečnost na přechodu

Bezpečnost v obci je pro nás stále prioritou. V loňském roce jsme zajistili, aby ranní přecházení dětí do školy po přechodu pro chodce u základní školy probíhalo pod dohledem odborně proškolené osoby. Na začátku dohled prováděl obecní zaměstnanec, poté ochotní občané Orle i přespolní a v současné u přechodu opět dohlíží obecní zaměstnanci. Stále ale platí nabídka: pokud se najde občan, který by měl zájem tuto službu vykonávat, nechť se přihlásí na obecním úřadě.

Plánujeme radary

Jako další krok pro zvýšení bezpečnosti a zklidnění dopravy v obci bychom chtěli pořídit radary, které by měřily a zaznamenávaly rychlost pro-

jízďejících vozidel pro další využití, tak aby byli neukáznění řidiči potrestáni. Jednání o tomto stále pokračují, administrativně je to hodně náročné. Musíme vše dojednat tak, aby byly splněny podmínky současné legislativy.

Kanalizace

V průběhu roku byla realizována stavba „Dostavba splaškové kanalizace Orel“, která byla nutná v souvislosti s napojením nově vybudované kanalizace ze Zaječic. Do stávající kanalizace v Orli, která je v majetku společnosti VAK Chrudim, a.s., byla nová kanalizace napojena v prostoru u křižovatky před základní školou.

V souvislosti s plánovanou modernizací komunikace na Slatiňany byla vedením obce oslovena společnost VAK Chrudim, aby prověřila současný stav kanalizace a vodovodního řádu a aby byly provedeny opravy nebo raději celková rekonstrukce daného úseku. Podle písemného vyjádření společnosti VAK Chrudim jsou vedení v provozuschopném stavu a celkovou rekonstrukci nevyžadují. Proto byly provedeny jen lokální opravy.

Nezkolaudované komunikace

Jak jsme již uvedli v minulém zpravodaji, komunikace ve „třetí ulici“ podél trati a ve vnitrobloku zatím nebyly z důvodu změn oproti původní schválené dokumentaci zkolaudovány. U projektanta těchto staveb byla zadána projektová dokumentace skutečného provedení staveb. V současné době čekáme na všechna souhlasná stanoviska odpovědných orgánů. Následně budou ve „třetí ulici“ dobudovány zpomalovací prvky, tzv. polštáře, a obě ulice budou opatřeny potřebným dopravním značením.

Modřiny u hřbitova

Kůrovcová kalamita v České republice postihuje i naše lesy a stromořadí. Po odborné konzultaci s odborem životního prostředí nám bylo doporučeno pokácet nejen suché modřiny, ale i ostatní, které byly již také napadeny. Bylo otázkou času, kdy zcela odumrou. Vzrostlé tři modřiny a lípa jsou

zatím na tom zdravotně dobře. Bylo nám doporučeno nekácet je a nechat na přírodě, který strom zvíťazí. Navíc uvedené stromy nejsou na katastru obce.

Klimatizace do školy

Na žádost ředitelky školy byla v obou horních třídách základní školy instalována klimatizace, aby děti měly lepší podmínky pro výuku. Pro realizaci klimatizace byla vybrána firma TRAMONTA KLIMA s.r.o., která pro obec nabídla nejnižší cenu.

Nové hasičské vozidlo

Zastupitelstvo obce schválilo podání žádosti o účelovou investiční dotaci pro Sbor dobrovolných hasičů Orel, pro pořízení nového dopravního automobilu s požárním přívěsem pro hašení. V současné době je žádost o dotaci podána a bude-li schválena, bude technika zakoupena v průběhu roku 2021.

Pekárna Jarča

Pekárna Jarča už má zkušební provoz zdárně za sebou. Věříme, že občané obce, a nejen oni, jsou spokojeni s možností koupě čerstvého pečiva. Nyní nově i v sobotu dopoledne.

Pomník padlým

Pomník padlým byl přemístěn na důstojnější místo a zároveň bylo provedena renovace písmen. Naplánovaná výsadba zeleně v okolí pomníku zatím nebyla uskutečněna, a to jak z důvodu nevhodných klimatických podmínek pro výsadbu, tak i z důvodů finančních. Obec totiž musela v souvislosti s krácením rozpočtových určení daní, tedy snížením příjmů obce, některé projekty odložit.

Obecní rozhlas zmodernizován

V druhé čtvrtině roku byla provedena modernizace obecního rozhlasu, proto by nyní neměl být problém s poslechem hlášení místního rozhlasu. Pokud se přesto najde místo, kde rozhlas nefunguje tak, jak má, je třeba o tom informovat obecní úřad. V některých lokalitách je však špatná srozumitelnost hlášení způsobena hlukem projíždějících vozidel. Nadále platí možnost zasílání hlášení na e-mail.

Rekonstrukce cesty do Skály

V červnu proběhlo výběrové řízení na rekonstrukci polní cesty do Skály, konkrétně na její první etapu (úsek k první Borovině). Do výběrového řízení se přihlásilo celkem šest firem, z nichž nejnížší cenovou nabídku, a to 998.778,- Kč bez DPH, předložila firma M-Silnice a.s., se kterou byla následně uzavřena smlouva o dílo. Realizace stavby je naplánována na první pololetí příštího roku. V této souvislosti obec podala na Ministerstvo zemědělství, Státní zemědělský investiční fond žádost o dotaci, která by měla pokrýt 90 % uznatelných nákladů.

Prodeje a směny pozemků

Nadále je možný prodej připojených obecních pozemků nebo případných směn pozemků.

Pandemie

Pandemie koronaviru a vzniklý nouzový stav ovlivnil naše každodenní činnosti. Na jaře došlo k uzavření školky, školy i obecního úřadu pro veřejnost. Chod obce ale nebyl nijak ohrožen, vše potřebné bylo zajištěno. Rádi bychom touto cestou poděkovali učitelkám našich škol, které šly roušky pro naše občany. Díky patří i těm, kteří na obecní úřad roušky nosili. Tyto roušky byly poskytnuty našim seniorům. Děkujeme i naší jednotce dobrovolných hasičů, která zabezpečovala dezinfekci veřejných prostor. Nesmíme zapomenout velmi poděkovat i firmě Alukov a.s., jež obci darovala 300 l dezinfekce rukou. Každé číslo popisné si mohlo na obecním úřadě vyzvednout jeden litr této dezinfekce. Nevyzvednutou dezinfekci distribuovali naši

hasiči při dezinfekci veřejných prostor. S podzimem se postupně vrací omezení. Čas ukáže, jak hodně nás všechna tato opatření zasáhnou a ovlivní naše životy.

Hospodaření obce

Pandemie koronaviru zasáhla i naší obecní „peněženku“. V důsledku krácení rozpočtového určení daní obcím je i na náš účet zasíláno o dost méně finančních prostředků oproti předpokladům, podle nichž byl rozpočet obce na letošní rok sestavován. Přesto se nám, zejména díky úsporám z předchozích let, podařilo finančně náročnou výstavbu školky zaplatit z vlastních prostředků. To však znamená, že nyní budeme muset s obecními penězi hospodařit ještě zodpovědněji a dobře volit další investice, tedy zvažovat, co je a není nutné a co může nějaký čas počkat. Přesná čísla nám řekne závěrečný účet.

Zklidnění provozu komunikace na Slatiňany

Obec požádala kraj o cyklostezku

12. března jsme byli jako zástupci obce Orel přizváni na pracovní výbor týkající se akce „Orel, zklidnění dopravy na úseku silnice II/358“ (ulice směrem na Slatiňany). Zde jsme vznesli požadavek na vybudování cyklostezky namísto navržených zálivů.

Jak všichni víme, práce na druhé etapě obchvatu Chrudimi jsou v plném proudu. Zvýšený provoz stavební technikou, hlavně nákladními automobily navážejícími stavební materiál, přilehlé komunikace poškodí. Proto Pardubický kraj rozhodl o modernizaci a zklidnění uvedené komunikace a nařídil Správě a údržbě silnic Pardubického kraje (SÚS) zajistit k tomuto projektovou dokumentaci. Její vypracování SÚS zadala společnosti Ateliér malých okružních křižovatek Pardubice (AMOK). Díky tomuto záměru máme právě v této době jako obec jedinečnou příležitost zvýšit bezpečnost našich cyklistů, a to převážně dětí dopravníků se do školy ve Slatiňanech a seniorů, kteří se

vydají za nákupy či k lékaři. AMOK Pardubice náš požadavek vybudování cyklostezky zapracovala do konceptu návrhu ve dvou variantách.

Zvažované varianty cyklostezky

První, levnější varianta byla „Vyhrazené ochranné pruhy pro cyklisty“. To by znamenalo vodorovné dopravní značení v současné komunikaci, přičemž by byl po okraji vozovky vyznačen pruh pro cyklisty. V případě provozu s osobními vozidly by se cyklista bezpečně dopravil do Slatiňan, ale v případě nákladního vozidla by „kamion“ dýchal cyklistovi na záda, což bylo odborem dopravy a policií (PČR) zamítnuto. Druhá, dražší varianta „Společná stezka pro pěší a cyklisty“ znamenala zúžení komunikace na 6,5 m a podél komunikace (vlevo ve směru na Slatiňany) vybudování společné stezky pro chodce a cyklisty v šířce 3,5 m. Tato varianta byla po několika doplňujících změnách odsouhlasena všemi přítomnými (AMOK, Odbor dopravy Chrudim, PČR, SÚS a obec Orel), jako jediná možná varianta, která obsahuje jak prvky zklidnění dopravy, tak i požadovanou cyklostezku. Takto se však dostaneme do veřejné zeleně v levé části první poloviny komunikace směrem na Slatiňany a bohužel zde dojde i k pokácení současných stromů. Projektová dokumentace nicméně počítá s novou výsadbou stromů. Po pravé straně první poloviny komunikace na Slatiňany dojde k vybudování odstavné plochy pro zhruba šest vozidel. Před vchodem do školky a školy bude vybudováno parkoviště K+R, které bude sloužit pro vystoupení a nastoupení dětí, jež se budou dopravovat autem. Také se

nám podařilo zachovat možnost zásobování místního obchodu dle současného způsobu.

Jednání probíhala v době nouzového stavu způsobeného pandemií covid-19, a tak byla navržená projektová dokumentace prezentována, projednána a odsouhlasena na nejbližším možném veřejném zasedání Zastupitelstva obce Orel, což bylo 29. dubna 2020. O projednávání tohoto bodu byla veřejnost včas informována v pozvánce na dané zastupitelstvo.

Prodloužení cyklostezky do Slatiňan

Zastupitelstvo bylo iniciátorem jedné úpravy. Navržená projektová dokumentace totiž počítala s ukončením cyklostezky hned za obcí, kde byl cyklista směřován na pravou stranu komunikace a dále do Slatiňan přes kruhovou křižovatku. V zájmu zajištění bezpečné cesty cyklistů až do Slatiňan zastupitelstvo pověřilo starostu, aby vyvolal jednání o prodloužení cyklostezky až za kruhovou křižovatku, nejlépe až do Slatiňan. To se po společných jednáních se zástupci města Slatiňany podařilo vyjednat. V současné době je tedy zpracovávána studie, která zahrnuje ukončení společné stezky pro pěší a cyklisty ve Slatiňanech. Zde je jistě na místě poděkovat zástupcům města Slatiňany za podporu a spolupráci.

Všechny dotčené orgány jednající o zklidnění uvedené komunikace a o zapracování cyklostezky do návrhu rozhodovaly podle svého nejlepšího vědomí a svědomí. Všichni kladli důraz na bezpečnost provozu na komunikaci, zejména pak na bezpečnost

chodců a cyklistů. Každý rozumný občan musí souhlasit s tím, že pokud se nám podaří dopravit bezpečně cyklisty až za železniční přejezd ve Slatiňanech, bude to velkým úspěchem pro naše občany, a to i pro budoucí generace.

Bezpečí všech má přednost

Zastupitelstvo obce ve svých rozhodnutích zastupuje zájmy obce a svých občanů. Tato rozhodnutí mohou ovlivnit komfort jednotlivce. V případě železniční zastávky je to zastavěním části obecního pozemku, který doposud užíval, zhoršením výhledu a podobně, v případě nové školky zastíněním, zvýšeným hlukem a parkujícími vozidly a v případě cyklostezky jejím částečným umístěním na obecním pozemku, na kterém je tolerováno parkování občanů. V souvislosti s tím na posledním veřejném zasedání obecního zastupitelstva dne 9. září 2020 proběhla diskuse, při které bylo z řad občanů navrhováno umístění cyklopruhů do komunikace nebo použití silničních zálivů jako v části směrem na Zaječice. V těchto místech však občané parkující v zálivech z obavy o své vozidlo parkují na chodníku, kde poté sotva projede kočárek nebo cyklista, který se zde pohybuje z toho důvodu, že se mu jeví silniční zálivy riskantní. Obě varianty byly při jednáních s kompetentními orgány vyhodnoceny jako ne-reálné či nebezpečné, což jsme na veřejném zasedání prezentovali. Současný návrh projektové dokumentace je jediný možný, se kterým souhlasily všechny dotčené orgány schvalující projektovou dokumentaci. Jako zastupitelé musíme jednat a rozhodovat ku prospěchu většiny obyvatel naší obce a nemůžeme si dovolit upřednostňovat osobní zájmy jednotlivců.

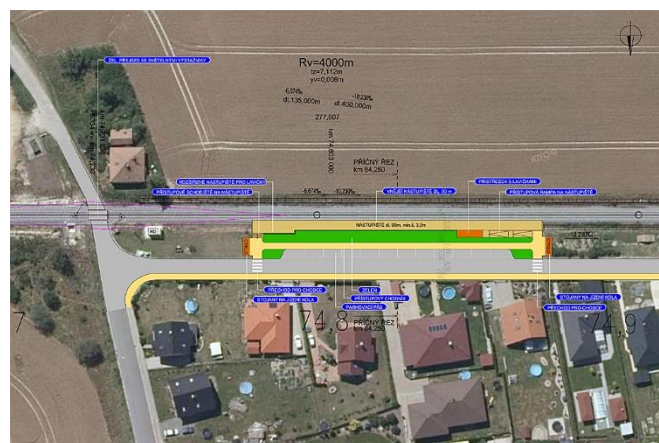
Železniční zastávka

První jednání o zřízení železniční zastávky v naší obci bylo zahájeno ještě v době, kdy byl ve funkci starosta pan Zdeněk Jeníček. Po mnoha letech se nám snad úsilí vyplatí a podaří se ji vybudovat. Byla a je to cesta trnitá. Jejím cílem je zvýšení

dopravní obslužnosti a komfortu cestování pro občany obce, ale i pro zaměstnance místních firem.

Vzhledem k tomu, že se objevily nesouhlasné názory, které dospěly až k zastupování skupiny nespokojených občanů prostřednictvím advokátní kanceláře, dovolte nám, abychom podrobně vysvětlili, jak probíhala dosavadní jednání a rozhodování ve věci vybudování nové železniční zastávky v naší obci.

Z období starostování pana Zdeňka Jeníčka, kdy se začalo o zřízení železniční zastávky uvažovat, existuje písemná komunikace obsahující žádost o vybudování železniční zastávky. Z doby, kdy byl starostou pan Vladimír Příhoda, máme ústní prohlášení o komunikaci ohledně nevhodnosti umístění zastávky u silnice na Kunčích v blízkosti železniční stanice Slatiňany.

Na počátku funkčního období současného obecního zastupitelstva jsme v lednu 2019 navštívili oblastní ředitelství Správy železniční dopravní cesty (SŽDC) v Hradci Králové, kde proběhlo ústní jednání, na kterém jsme kromě reálnosti vybudování železniční zastávky projednávali mimo jiné i umístění této zastávky. Zde se nám potvrdilo vyjádření pana Příhody o nevhodném umístění zastávky podle územního plánu z roku 2007, a to z důvodu její přílišné blízkosti k vlakovému nádraží ve Slatiňanech. Došlo tedy k posunutí o půl kilometru dále směrem na Zaječice. Po tomto ústním jednání byla poslána písemná žádost o vyjádření k záměru vybudovat železniční zastávku na oblastní ředitelství SŽDC v Hradci Králové. Ve vyjádření bylo

uvedeno, že stavbu nových železničních zastávek vnímá SŽDC jako jeden z důležitých kroků ke zvyšování atraktivity železniční dopravy. Aby SŽDC mohla řádně vyhodnotit efektivnost výstavby nové zastávky, požadovala předložit studii, která bude zpracována dle dokumentu „Proces přípravy nových železničních zastávek na síti SŽDC“. V tomto dokumentu je uvedeno, jaké podklady je potřeba zpracovat a doložit do studie nové zastávky. Následně obec obdržela dopis od náměstka hejtmana Pardubického kraje zodpovědného za oblast dopravy, který snahu o vybudování zastávky podpořil. Byly tedy osloveny tři společnosti, jež mají oprávnění uvedenou studii zpracovat. Vybrána byla firma Prodin a.s. Pardubice. Vypracovala studii, která je k nahlédnutí na webových stránkách obce Orel.

Výsledek vyhotovené studie jsme odeslali na ředitelství Správy železničních dopravních cest v Praze k posouzení. Obdrželi jsme toto vyjádření:

„Vážený pane starosto,

v návaznosti na naši předchozí komunikaci ve věci možného vybudování nové železniční zastávky v obci Orel Vám touto cestou ještě jednou děkuji za zájem o další rozvoj železniční dopravy ve Vašem regionu, a především za zaslání „Studie zřízení nové železniční zastávky v obci Orel“, která velmi podrobně analyzuje možnosti jejího vybudování a využití včetně všech přínosů pro obyvatele Vaší obce i pro všechny, kteří do Vaší obce dojíždějí z okolního regionu za prací.

Po vyhodnocení zaslaných podkladů vnímáme

stavbu železniční zastávky v obci Orel jako významný přínos pro dopravní obslužnost v regionu, což dokládají výstupy z přepravní prognózy týkající se potenciálu využití navrhované zastávky včetně předpokládaného denního obratu cestujících. Samotná stavba splňuje také požadavky a podmínky na technickou i dopravně-technologickou realizovatelnost, proto při nejbližší příležitosti navrhneme do plánu investic k zařazení novou položku, jejíž náplní bude vybudování železniční zastávky Orel na trati Pardubice – Havlíčkův Brod, a požádáme o její schválení Ministerstvo dopravy, aby mohla být následně zahájena projektová příprava. Poté bychom Vás kontaktovali, abychom ještě před jejím zahájením vzájemně zkoordinovali postup projekčních prací zejména s ohledem na navazující infrastrukturu obce (přístupové cesty, parkovací stání apod.).“

V tuto chvíli jsme přesvědčeni, že jsme pro vybudování železniční zastávky v obci udělali maximum a nyní realizace této zastávky není v našich rukách.

Závěrem sdělujeme, že zastupitelstvo obce vybralo lokalitu pro železniční zastávku podle svého nejlepšího vědomí a svědomí. Lokalita uvedená v územním plánu z roku 2007 není reálná jednak vzhledem k blízkosti nádraží Slatiňany, jednak proto, že pozemek není v majetku obce a majitel ho prodat nechce, a také proto, že chybí přístupová komunikace včetně sítí. Vybraná nová lokalita se nachází na pozemku obce a je zde i vybudována dopravní infrastruktura. Na obci bude zajistit odstavné parkoviště a veřejné osvětlení. Jiná lokalita by byla pro obec finančně náročná. Vlastní stavba zastávky bude v režii Správy železnic. Změnu umístění je třeba zpracovat do územního plánu obce. Železniční zastávka je plánována pro zvýšení komfortu cestování všech obyvatel obce Orel. Bylo by nám velmi líto, pokud by to někdo vnímal jinak.

František Horník, starosta

Miroslav Flidr, místostarosta

Odpadové hospodářství obce Orel

V Orelském zpravodaji se odpadovému hospodářství v naší obci věnujeme pravidelně. Stále je o čem informovat, stále je co zlepšovat. I dnes, více než rok od zprovoznění našeho sběrného místa, se najdou občané, kteří o jeho existenci netuší, nebo tuší, ale nechápou systém využívání.

Nový zákon ukončí skládkování

Odpadové hospodářství je stále větší téma. Obecně se snažíme zlepšit přístup k životnímu prostředí, zvýšit množství vytríděného odpadu, snížit množství směsného komunálního odpadu. Nemálo důležitá je i finanční stránka věci. Jak jsme Vás již informovali, připravuje se nový zákon o odpadech. Sice se kvůli současné pandemii odsunul, to ale nemění nic na tom, že jednou vejde v platnost. Měli bychom být připraveni. Hodně diskutované téma vedle rozsahu třídění a systému shromažďování jsou finance. Nový zákon o odpadech se citelně dotkne obecní kasy a poté peněženky každého občana. Proč? Protože se pomalu, ale jistě blíží konec doby skládkové a dojde k velkému omezení či zákazu ukládat směsný komunální odpad (SKO) na skládkách a bude odvážen do spaloven, přičemž náklady na svoz a likvidaci porostou.

Likvidace odpadu výrazně podraží

Je těžké už nyní říci, jak ceny porostou, ale jedna z položek je již jistá. Náklady na svoz a uložení směsného komunálního odpadu se skládá ze dvou položek, náklady na svoz a vlastní uložení.

Náklady na svoz uvádějí náklady na provoz svozové techniky a obsluhující zaměstnance, druhá položka obsahuje zákonný poplatek stanovený zákonem, poplatek rezervy na rekultivaci a poslední vlastní uložení na skládku. Náklady každoročně narůstají, zatím nevíme, kde a za kolik bude odpad likvidován, ale víme, že zákonem stanovený poplatek, který je nyní 500,- Kč bude v roce 2030 navýšen na 1850,- Kč. To znamená, že jen navýšení jedné položky nám zvyšuje cenu likvidace SKO o 1350,- Kč. Otázkou zůstává, o kolik budou zvýšeny další položky. Proto je potřeba se věnovat systému a shromažďování odpadů v obci tak, aby se právě nejdražší položka co nejvíce snížila, a to tím, že budeme co nejlépe třídit směsný komunální odpad, aby nám v popelnici skončilo co nejméně odpadu.

Chceme třídicí slevu

Správným tříděním docílíme toho, že snížíme produkci odpadu, za který bude obec platit, a zvýšíme produkci odpadu, za který platbu dostane. Také tímto dosáhneme na „třídicí slevu“ na kterou je pamatováno v novém zákoně o odpadech. Třídicí slevu si zajistíme tím, že splníme procentuální výši vytríděného odpadu v daném roce. Procento vytríděného odpadu (plast, sklo, papír, ale také bioodpad) pro rok 2019 bylo 45 %, ale pro rok 2030 je stanoveno na 75 %. Sice uvedený zákon ještě není v platnosti, ale je dobré se podívat, jak na tom jsme a co zlepšovat. Jen pro představu v roce 2019 jsme vyprodukovali dohromady 400 t odpadu, odpad pro třídicí slevu byl 184 t, což je 46 %. Velmi těsně bychom tedy na slevu dosáhli. Ale pro rok 2020 je to už 55 %, zvládneme to? Věříme, že ano, protože je

Odpadové hospodářství obce Orel v roce 2019

VÝUČTOVÁNÍ ODPADŮ	
Směsný komunální odpad	-402355
Škola	-15266
Hřbitov	-15719
Sběrný dvůr	-137812
Větve	-18124
Sběrné místo	947
Velkoobjem	-5011
	-593340
Poplatky SKO	423900
Hřbitovní poplatky	20200
	444100
Souhrn	-149240

důvod. Pro toho, kdo splní limity pro třídící slevu, bude zákonný poplatek snížen z 1850,- Kč na 800,- Kč. O to se vyplatí zabojovat. Když už jsme v těch číslech, ukážeme si přehled odpadů v roce 2019.

Náklady v roce 2019

V roce 2019 jsme vyprodukovali 162 t směsného komunálního odpadu, za jehož likvidaci obec uhradila 402.335,- Kč, a celkové náklady činily 593.340,- Kč, což při počtu 804 jednotek (782 občanů + 22 rekreačních objektů) činí náklady na jednotku 737,- Kč. Každý občan a rekreační objekt by měl uhradit obci částku 737,- Kč už nyní, a to ještě nemáme v platnosti nový zákon, který s cenou razantně zahýbe. Prosím, je to hra čísel pro představu. Zastupitelstvo obce se na konci roku 2019 usneslo, že výši poplatku za svoz komunálního odpadu („popelnice“) ponechá ve stejné výši 550,- Kč, plus slevy stanovené vyhláškou obce. Evidentní je, že obec musí doplácet a bude nutné tuto platbu navýšit. Opravdu, uvědomme si, že výše platby bude záležet na našem přístupu.

Přidáme pytlový svoz plastů

Proto se zastupitelstvo obce rozhodlo pro změnu svozové firmy pro tříděný odpad, čímž vznikne i další možnost jak lépe a pohodlněji třídit. Od nového roku nám bude svoz tříděného odpadu zajišťovat firma Granplast s provozovnou ve Slatiňanech, kde uvedený odpad dále třídí a zajišťují efektivnost využití vytríděného odpadu. Podstatná změna je ve způsobu shromažďování plastu. Od ledna 2021 bude zaveden navíc pytlový svoz. To znamená, že můžeme plasty shromažďovat do velkých 120 l pytlů a jednou za 14 dní je vyneseme před dům a svozová firma je odveze. Pro některé rodiny to velká změna nebude, protože tento způsob má již zažitý, jen doposud tyto pytle odvážela do kontejnerů mimo obec (důvodem bylo, že do našich zvonů pytle nešly vysypat a nikomu se nechce v plastech znovu přehrabovat, i když tato situace se změnila instalací velkých otvorů na jeden zvon na každém sběrném hnízdě). Dvoutýdenní frekvence svozu je stanovena dle zkušeností svozové firmy.

Někdo za tu dobu naplní jeden, někdo dva pytle. Plné pytle lze na pár dní odložit třeba do garáže nebo do sklepa. Důležité je, že kdo má blízko ke sběrným hnízdům, může nadále využívat zvonů. Je na každém z nás, jaký způsob bude pro koho výhodnější. Pytle pro shromažďování plastů i nápojových kartonů bude zajišťovat obec. Podrobnosti o distribuci pytlů se vás dozvíte připravovaným informačním letákem. Také bude naplánována debata s občany, které se zúčastní i zástupce nové svozové firmy. Rádi vše vysvětlíme. Termín setkání v tuto chvíli nechceme určovat kvůli zpříšňujícím se epidemiologickým opatřením. Setkání plánujeme na listopad nebo prosinec. O termínu budete včas informováni.

Sběrné místo od ledna ve středu i v sobotu

Sběrné místo má za sebou první rok provozu. Je pro obec velkým přínosem. Protože máme v současné době již dva obecní zaměstnance, rozšíříme od ledna 2021 provozní dobu sběrného místa i na sobotu, kdy bude otevřeno v dopoledních hodinách. Z výpisu víme, že návštěvnost sběrného dvora ve Slatiňanech je ze 45 % v sobotu, a proto je rozumné zprovoznit naše sběrné místo v tento den. Využijte toho. Jednak to budete mít blíže, jednak likvidaci odpadů umíme levněji. Za některé druhy dostaneme i zaplacené. V našem sběrném místě si poradíme s veškerým odpadem kromě nebezpečného, ten musí být odvezen do sběrného dvora ve Slatiňanech.

Porovnání cen likvidace odpadu v Kč/t

Druh odpadu	Sběrný dvůr	Sběrné místo
Objemný odpad	2 700,-	1 650,- + 700,- doprava
Plast	2 580,-	2 300,- Od 1.1.2021 0,-
Sklo	920,-	0,-
pneumatiky	4 600,-	0,-

Úložiště větví

Změna úložiště větví se ujala velmi rychle, včetně třídění na dvě hromady. Co nám dělá starosti je, že malé větvičky třeba z ořezu živých plotů patří

do kontejneru na trávu, a nikoliv na úložiště. Pokud přivezete větve na vozíku a vespod máte drobné větve a listí, uložte je do kontejnerů na trávu. Nedbalost při ukládání větví vede k tomu, že obecní zaměstnanci musí pak hromádky přehazovat a vybírat z těchto kup větve pro štěpkování, což je časově náročné. Tuto dobu by mohli trávit třeba úklidem obce. V horším případě se stává, že je to už tak nahromaděné, že štěpkovat nelze a musí přijet velké auto s kontejnerem, vše naložit a odvézt. To jsou další zbytečné náklady navíc.

Miroslav Flidr, místostarosta

Zasílání informací z místního rozhlasu

Obecní úřad nabízí občanům zasílání zpráv hlášených v místním rozhlasu e-mailovou poštou. Zájemci mohou adresy, na které chtějí zprávy zasílat, nahlásit na obecním úřadě nebo na adrese urad@obecorel.cz.

Školní projekt „Noemova archa“

Druhé pololetí školního roku jsme na naší základní škole zasvětili ochraně přírody a seznámení se s ohroženými druhy živočichů na naší planetě. Pro žáky jsme připravili dvoutýdenní projekt s názvem

„Noemova archa“, inspirovaný biblickým příběhem. Tento projekt byl to hlavní, co jsme letos stihli, než se školy na několik měsíců zavřely.

Nejprve nás čekaly přípravy k celé akci. Bylo nutné namalovat

velkou průvodní archu a připravit zvířata, která

bychom na ní měly zachraňovat. Velkou zásluhu na těchto přípravách měli žáci, kteří chodí do školní družiny. Archa byla vyvěšena na chodbě školy a děti již začaly být zvědavé, co je čeká.

V dalším týdnu se žáci seznámili s příběhem o potopě světa a s tím, jakou roli v něm sehrál Noe a jeho archa. Ke čtení a vyprávění jsme přidali ještě písničky s touto tematikou. Následovalo seznámení se světovými i republikovými projekty na záchranu ohrožených druhů rostlin a živočichů. Každá třída pak obdržela seznam a obrázky živočichů, které se bude snažit dostat na loď, a tím je zachránit. Během týdne, kdy děti bojovaly za jejich záchranu, si připravovaly referáty o živočiších, aby mohly svým kamarádům předat základní informace, kde které zvíře žije, čím se živí, a seznámit je se zajímavostmi z jejich života. Jednotlivé druhy pak byly prezentovány před celou školou a děti si během výkladu vyplňovaly pracovní listy.

A jak probíhala vlastní záchrana ohrožených druhů? Děti měly za úkol zachránit vždy celý pár daného živočicha. Zachránění bylo dokončeno v momentě, kdy se splnil zadaný úkol během vyučování. Úkoly byly zadávány během všech vyučovacích hodin. Někdy byl úkol určený pro jednotlivce, někdy bylo zapotřebí, aby se záchranou vypomohla celá třída při skupinové práci. Děti se opravdu snažily a vžily se do role, že právě na nich závisí život zvířat. Samozřejmě se stalo, že některé druhy zůstaly v moři a na loď se nedostaly, většina živočichů ale mohla nastoupit na archu a bezpečně doplnout do

cíle projektu. Celkem se nám společnými silami podařilo zachránit 29 druhů z nabízených 40. Každá třída obdržela za svou práci čestné uznání.

Vyvrcholením celé akce byla dobrovolná finanční sbírka dětí a jejich rodin na podporu chovu zvířete v nedaleké ZOO v Bítovanech. Z nabídky živočichů děti hlasováním vybraly, že se staneme na čas adoptivními rodiči surikatě. V září jsme se vydali na výlet za „naším“ zvířátkem do zmiňované malé zoologické zahrady. Byla to poslední tečka za projektem, který děti hodnotily velice pozitivně a zapojily se do něho s velikým nadšením.

Věra Tlustá, učitelka ZŠ

Orelský bubínek desetiletý

Náš spolek letos slaví kulaté narozeniny. 5. listopadu to bude již deset let od chvíle, kdy zakládající členky Jana Brabcová, Romana Jeníčková, Radka Ludvíková, Jana Příhodová, Lenka Škapová a Zdeňka Talácková schválily stanovy Orelského bubínku, tehdy ještě občanského sdružení. I dnes spolek naplňuje hlavní cíle, které si tehdy určil. Patřilo k nim organizování volnočasových aktivit rodičů s dětmi, pořádání akcí pro veřejnost a také spolupráce s dalšími zdejšími organizacemi a s obcí.

Kvůli jarním protiepidemickým opatřením jsme museli oželeť plánovaný dětský den. Rozloučení s prázdninami poslední srpnovou nedělí se však konalo. Na fotbalovém hřišti předvedl devítinásobný mistr světa v biketriálu Vašek Kolář svou trialovou show. Na speciálním kole ukázal skoky, výskoky i rotace. Divákům se často tajil dech, to

hlavně při přeskoku přes ležící dobrovolníky nebo seskoku ze střechy auta. Vystoupení mělo velký úspěch. Pro děti byly ještě připraveny cyklistické a koloběžkářské disciplíny, při nichž si za nasbíraná razítka vysloužily odměny a párek v rohlíku.

Nemůžeme vynechat poděkování všem, kteří spolek v jeho činnosti podporují. Za finanční podporu patří náš dík obci Orel, firmě Alukov a Jednotě – spotřebnímu družstvu Hlinsko (členskému výboru Orel). Za spolupráci děkujeme TJ Orel, hasičům, hostinci U Špejlíka a hostinci U Bílého lva.

Bohužel jsme kvůli epidemii museli zrušit naplánovaný lampionový průvod k výročí vzniku republiky. Nejbližší chystanou akcí je zatím vánoční zpívání a rozsvícení vánočního stromu. Když situace dovolí, bude se zpívání konat v neděli 6. prosince 2020 v 16 hodin na zahradě hostince U Bílého lva. Dne 6. února 2021 proběhne dětský karneval v hostinci U Špejlíka.

Zdena Žáčková, členka spolku

Telegraficky z kopané

Děni ve společnosti bylo v první polovině letošního roku ovlivněno virovou epidemií. Opatření s tím spojená zasáhla i fotbalové prostředí. Jarní část všech soutěží byla zrušena a nebylo možno ani trénovat. Po sportovní stránce není tedy co hodnotit.

Volební valná hromada TJ

A tak se první událostí hodnou zaznamenání stala volební valná hromada TJ. Na té byl předsedou spolku znovu zvolen Pavel Dostál. Do výkonného výboru byli dále zvoleni: Martin Jeníček, Petr Kouba, Jaroslav Strouhal, Marek Mádlo, Milan Tomiška a Petr Dostál. Přítomní členové a příznivci spolku byli informováni o plánech na rozvoj a údržbu areálu tělovýchovné jednoty. První plánovaná akce, výměna dveří na fotbalových kabinách, je již v současnosti úspěšně dokončena. Ze sportovního hlediska byla důležitá informace o navázání spolupráce s klubem TJ Měťovice v kategoriích mládeže. Pro dlouhodobé fungování klubu je nutné obsadit pokud možno všechny věkové kategorie. Toto

je pro oba oddíly samostatně v současnosti neproveditelné. Proto bylo vytvořeno takzvané „souklubí“ pro věkové kategorie mladší a starší přípravek, mladší a starší žáci. Dorostenci TJ Orel úspěšně válčí v krajské soutěži. Máme tedy mužstva ve všech věkových kategoriích a takových oddílů v okrese mnoho není.

Memoriál Josefa Loufka

I přes nepříznivou situaci se nám v letošním roce podařilo uspořádat dvě tradiční akce. Na začátku července to byl Memoriál Josefa Loufka v malé kopané pro „starší a pokročilé“. Zúčastnilo se pět mužstev, která se o výsledek utkala v maximálním nasazení. Byl znát hlad po fotbale po dlouhém jarním půstu. Hlavní cíl akce, pobavit se a zůstat zdravý, byl naplněn, počasí nám též přálo, takže lze turnaj považovat za úspěšný.

Memoriál Miloslava Vodrážky

Druhou tradiční akcí je srpnový turnaj přípravek Memoriál Miloslava Vodrážky. Zde byla účast mužstev oproti minulým letům nižší. Na turnaj dorazila dvě mužstva předpřípravek, tři mladších přípravek a dvě starších přípravek. Atmosféra byla skvělá, bylo znát, že ti, kteří na turnaj dorazili, si přijeli akci opravdu užít, a tak nakonec menší počet účastníků nikomu nevadil. Ono je vlastně otázkou, je-li 60 dětí na turnaji malá účast. Všem, kteří nám pomáhali s organizací, velmi děkuji a těším se na

příští ročník.

Demontované dětské hřiště

Na závěr bych chtěl reagovat na dotazy spoluobčanů ohledně dětského hřiště, které bylo na pozemku základní školy. Prvky z hřiště byly demontovány členy TJ ve spolupráci s obcí, bezplatně formou brigády. Firma, která měla původně tuto práci provést, by si dle rozpočtu účtovala 30.000,- Kč. Demontovaný materiál je uložen ve skladu společnosti Orzes. Záměr byl postavit hrací prvky v areálu TJ, proto obec převedla tyto prvky bezplatně na TJ. Bohužel až po tomto převodu jsme zjistili, že montáž a následné veřejné používání není možné provést svépomocí. Kvůli bezpečnostní certifikaci by hřiště musela montovat k tomu určená firma. Cena za takovou montáž by převýšila zůstatkovou hodnotu hřiště. To je však pouze jeden problém. Druhým je to, že demontované prvky vykazují určitou míru opotřebení (např. dřevěné sloupy jsou ve spodní části ohnité). Není tak jisté, že by vůbec někdo byl ochoten hřiště smontovat s certifikací. Rozumím námitkám, jaká je to škoda, že hrací prvky leží rozmontované ve skladu, ale v současnosti není v silách TJ na tomto něco změnit. Pokud se najde nějaká varianta ve spolupráci s obcí nebo školou, je TJ připravena se na případné realizaci brigádně podílet a hrací prvky darovat zpět obci či škole.

S pozdravem Sportu zdar a fotbalu zvlášť

Martin Jeníček, hospodář TJ